

ACTIE ALETТА AMSTERDAM

DE KEY TAKEAWAYS

Op 23 september vond de derde Actie Aletta bijeenkomst plaats. Dit keer in Amsterdam. Na de zomerstop kwamen Amsterdammers, de gemeente, bestuurders en toonaangevende initiatieven op het gebied van vrouwen en veiligheid samen rond een belangrijk thema: bystanderinterventie en seksuele straatcultuur.

De middag werd geopend met een speech van Amsterdamse wethouder Araya Sumter. Daarna gingen we in gesprek met onder anderen Danique de Jong, (initiatiefneemster 'Wij Eisen de Nacht Op') Michiel (Politie Amsterdam), Liza Mügge (hoogleraar politicologie) en Jip Mars (algemeen directeur Emancipator). Ook gingen verschillende bestuurders met elkaar in gesprek over wat er vanuit hun eigen portefeuilles kan en moet gebeuren. Er was ruimte voor persoonlijke verhalen, concrete adviezen en kritische vragen. Juist dát gesprek is nodig om van bewustwording naar actie over te gaan.

Na afloop konden deelnemers de meemaakmarkt bezoeken. Hier werden verschillende studenteninitiatieven gepresenteerd. Van een VR-experience tot interactieve tools die laten zien hoe we in alledaagse situaties kunnen ingrijpen.

Key Takeaways

De volgende inzichten zijn ons in het bijzonder bijgebleven. We nemen ze mee in ons advies aan het kabinet aan het einde van de landelijke tour in 2027.

1. Van bystander naar interventie: van IK naar WIJ

Het is soms moeilijk om iets te doen in een onveilige situatie. De stap naar handelen wordt kleiner als je de spanning uit de interventie haalt. Onderbreek de situatie met een simpele vraag als "Hé, ben je oké?", of zoek steun bij andere omstanders: "Zien jullie dit ook?". Zo sta je er niet alleen voor. Geef mensen dus praktische handvatten om van passief naar actief handelen te gaan.

2. Het belang van taal voor bewustwording

Wie woorden heeft voor een onprettig gevoel, kan het benoemen, bespreekbaar maken en erkennen. Bij seksuele straatcultuur ontbreken die woorden vaak: mensen voelen dat er iets niet klopt, maar missen de woorden om het concreet te maken. Het gedrag blijft daardoor onbesproken en dus ongemerkt normaal. Met taal groeit het bewustzijn van je eigen beleving en die van een ander.

3. Voer overal het gesprek over normen: aan de keukentafel, op de sportclub, bij het koffiezetapparaat

Grensoverschrijdend gedrag begint klein. Volgens de piramide van geweld vormen alledaagse taal en sociale normen het fundament waarop grotere vormen van geweld voortbouwen. Het gesprek hoort daarom niet alleen thuis in de les 'sociale veiligheid', maar overal. Door rolmodellen, ouders en docenten gesprekstechnieken aan te reiken, leren zij zichzelf en anderen reflecteren op alledaags gedrag. Zo pakken we het probleem bij de wortel aan: stop grensoverschrijdend gedrag vóórdat het begint.

4. We zijn allemaal onderdeel van het systeem en de norm, en dus onderdeel van de oplossing

Seksuele intimidatie en gendergerelateerd geweld zijn niet alleen incidenten tussen individuen. Ze worden beïnvloed door maatschappelijke normen, cultuur, beleid en organisaties. Preventie is daarom meer dan meisjes en vrouwen weerbaarder maken. Het vraagt ook om actieve educatie van jongens en mannen, zodat zij schadelijke normen en patronen in hun omgeving leren herkennen, bespreekbaar maken en doorbreken. Verander je de patronen die uit de normen ontstaan, dan verandert het systeem mee.

Tot slot

Met de bijeenkomst in Amsterdam is een volgende stap gezet in het ophalen van inzichten over de veiligheid en vrijheid van vrouwen in Nederland. We nemen de opbrengsten mee in het vervolg van de landelijke tour. Ze vormen een belangrijke bouwsteen voor het advies aan het kabinet eind 2027.

WIJ
EISEN
DE
NACHT
OP

DC
DENTSU CREATIVE

VNG

MBO
Raad

Vereniging
Hogescholen

Universiteiten
van Nederland }

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Regeringscommissaris seksueel
grensoverschrijdend gedrag en seksueel
geweld

Ministerie van Defensie